

- Doğrudan-Dolaylı Anlatım
- Örtülü Anlam

- Karşılaştırma-Benzetme Cümleleri
- Gerçek ve Hayal Ürünü Cümleler

1. Başkasına ait bir sözün hiç değiştirilmeden aktarılmasına doğrudan anlatım, başkasına ait bir sözü kendi cümlelerimizle aktarmaya dolaylı anlatım denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde doğrudan anlatım yapılmıştır?

- A) Atatürk, yeni neslin öğretmenlerin eseri olacağını ifade etmiştir.
- B) Farklı soru tiplerini görmek için bol bol soru çözüyorum, dedi.
- C) Buraları çok beğendiğini ve kısa süre sonra tekrar geleceğini söyledi.
- D) Hava durumu sunucusu yarın kar fırtınasının beklendiğini duyurdu.

2. Cümlede açık bir şekilde söylenmediği hâlde cümlelerin anlamından ya da cümledeki bazı ifadelerden çıkarılan anlama örtülü anlam denir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde örtülü anlam yoktur?

- A) Dün akşam oynanan millî maçı ben de izlemeyi unuttum.
- B) Ahmet, derslerindeki başarısından dolayı yine taktir almış.
- C) Öğrenciler artık okuldaki yemekleri şikâyet etmiyorlar.
- D) Yarın sabah erkenden okula bisikletimle gideceğim.

3. Birden fazla varlık, kavram ya da durumun karşılaştırıldığı cümlelere karşılaştırma cümlesi denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi karşılaştırma cümlesi değildir?

- A) Turnuva tarihindeki en erken golü atmayı başardık.
- B) Dikkat çeksin diye yeşil elmaları ön rafa yerleştirmiş.
- C) Filler, hayvanların çoğundan daha fazla yiyecek tüketir.
- D) Bu oyuncakçı çalıştırmak için daha güçlü bir pil lazım.

4. Bir kişinin sözünün olduğu gibi değil de aktaran kişinin sözcükleriyle ifade edilmesine dolaylı anlatım denir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinde dolaylı anlatım yapılmıştır?

- A) Omuzlarını silkerek "Ben artık onunla konuşmuyorum." dedi.
- B) Nasreddin Hoca bu durumu "Parayı veren düdüğü çalar." diyerek özetlemiştir.
- C) Okuduğu kitaplar arasında en çok Tolstoy'un eserini beğendiğini söyledi.
- D) Tek istediğim verdiğim emeklerin karşılığını hakkıyla alabilmek, diyor.

5. I. Burak başka yerlerde de arabayı hızlı kullanmaktadır.
II. Burak köylerde gezmeyi çok sever.
III. Burak bu köye daha önce gelmemiştir.
IV. Burak araba kullanmayı yeni öğrenmiştir.

Numaralanmış cümlelerden hangileri "Burak, ilk defa geldiği bu köyde de arabayı hızlı kullanıyor." cümlesinden çıkarılabilecek örtülü anlamlardandır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV

6. (I) Büyük ağaçların bulunduğu orman tabanlarında bitki örtüsünün gelişmesi ya da ağaç fidelerinin büyümesi, yetersiz güneş ışığı nedeniyle zorlaşır. (II) Buralardaki fidelere ulaşan ışığı artırmak amacıyla yenilikçi bir yöntem denendi. (III) Yöntemde fidelerin altına aynalar yerleştirilerek aynaların ışığı yansıtılma özellikleri kullanıldı. (IV) Böylece ortamdaki ışığın yönü değiştirilerek fidelerin yararlandığı ışık miktarı eskisinden daha fazla oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi karşılaştırma cümlesidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. Aşağıdaki tabloda cümlelerin doğrudan veya dolaylı anlatım ifade etmeleri ile ilgili işaretlemeler yapılmıştır.

	Cümle	Doğrudan Anlatım	Dolaylı Anlatım
I.	Atatürk her konuda isabetli sözler söylemiştir, dedim.		✓
II.	Benim bu noktada söylemek istediklerim var, diyerek lafa girdi.	✓	
III.	İnsanlara hayır diyebilmeyi öğrenmem gerektiğini söyledi.		✓
IV.	Yazar Jim Rohn "İnsan, en çok vakit geçirdiği 5 kişinin ortalamasıdır." der.	✓	

Tablodaki cümlelerin hangisi ile ilgili işaretleme yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Yaşanması mümkün olmayan, sadece zihnimizde canlanabilecek (düşsel) olaylar hayal ürünüdür.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde hayal ürünü bir durum yoktur?

- A) Böyle yağmurlu havalarda hayal kurmayı severim.
B) Eve gelen peri kızı Keloğlan'dan üç dilek dilemesini istedi.
C) Hayvanlar, zarar gören ormanlar hakkında toplantı yapıyordu.
D) Ağaçların şarkısına eşlik eden sincaplar çok mutluydu.

9. Sabah kümesteki tavuklar - - - -

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa hayal ürünü bir ifade içermez?

- A) toprağı eşeleyip yiyecek arıyordu.
B) önemli bir konuyu tartışıyordu.
C) çiftliği ele geçirmek için plan yapmışlar.
D) neşeli şarkılar söyleyerek güne başladı.

10. Akşam, tüm yıldızlarla kucaklaştıktan sonra uykuya daldım.

Kardeşimin ihtiyaçları için liste hazırlayıp dışarı çıkacağız.

Bebeklerin hangi bezi kullanacağı değişiklik gösterebilir.

Dün gece gördüğüm rüyanın etkisinden hâlâ kurtulamadım.

Hangi renk kutucukta hayal ürünü bir ifade kullanılmıştır?

- A) sarı B) yeşil
C) mavi D) turuncu

11. Cümlede açık olarak söylenmeyen, cümlelerin anlamından veya cümledeki bazı ifadelerden çıkarılabilen anlama örtülü anlam denir.

**Aşağıdaki cümlelerin hangisinin örtülü anlamı yay-
raç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Gösteriye gelenlerin çoğu biletli seyirciler. (Gösteride biletsiz seyirciler de vardır.)
B) Bu sonucu o da tahmin edememiş. (Sonucu tahmin edemeyen başkaları da vardır.)
C) Bugün de yağmur yağacağı benziyor. (Her gün yağmur yağmaktadır.)
D) Sobayı yakar yakmaz oda ısındı. (Sobayı yakmadan önce oda soğuktur.)

12. I. Yanlışlarından ders çıkartıp daha çok çalışmalısın.
II. Uzun zamandır burada seni beklemekten başka iş yapmıyorum.
III. Çocuk, annesinin pamuk gibi ellerini yüzünde hissedince sakinleşirdi.
IV. Eskiden pazar günleri sıcacık evde çizgi film seyretmeye bayılırdım.

Numaralanmış cümlelerden hangisi benzetme cümlesidir?

- A) I B) II C) III D) IV